

1185 $\frac{3}{3}$ 39: 1. Beh. af F. t. L. om Erstatn. for Dyr, der dør som Følge af Mund- og Klovesyge. 1186

[Martin Sørensen (Peterslund).]

som den, vi behandler her. Erfaringen viser ogsaa, at naar Sygdommen virkelig bryder ind over en Forsikringsforenings Omraade, maa Foreningen i Regelen likvidere, for det er den ikke muligt fortsat at udrede Erstatningerne og faa Præmierne ind. Forsikringsforeningerne er derfor spærret, og det er jo ogsaa Grunden til, at den foreslaaede Form for Erstatning bliver bragt i Anvendelse. Ellers kunde Landbruget selv have klaret det ad Forsikringsvejen.

De foreslaaede Erstatningsbeløb er meget beskedne, de dækker kun en Del af Værdien af Dyrene. De dækker overhovedet intet af Driftstabet eller af Tabet ved Følgesygdomme, saa den langt overvejende Del af Tabet maa Landmændene selv bære. Hvad Driftstabet betyder — ja, jeg ved ikke, hvor grundige de Oplysninger er, som ledsager Lovforslaget, men de viser, at Driftstabet er langt det overvejende i Forhold til Tabet ved Dødsfaldene. Saa kunde man sige, at man burde søge at give Erstatning ogsaa for Driftstabet; men ved en nærmere Gennemtænkning af Forholdene vil man finde, at det er umuligt at finde et Grundlag for at give Erstatning for saadanne Tab. Lovforslaget byder paa Erstatningsbeløb, der er forsvarlige baade under Hensyn til Skatteyderne, til, hvad der skal tages af den fælles Kasse, og tillige over for Modtagerne.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Lovforslagets Bestemmelser, som er gaaet meget grundigt igennem, men blot nævne, at jeg tillægger § 5 slet ikke saa ringe Betydning. Medens der i øvrigt ydes Erstatning til alle skadelidte efter visse bestemte Regler, forudsætter § 5, at man kommer dem til Hjælp, som er haardest ramt og har daarligst Raad til at bære det. I min Mejerikreds er der en Bolsmand, som er Ejer af 9 Køer; han mistede de 7. Naar en saadan Mand nu sidder med rigelig Gæld og skal ud og købe 7 Køer, samtidig med at andre, han har staaende, maaske ikke engang er i fuldt ydedygtig Stand, er han, selv om han nu kan faa 200 Kr. pr. Ko eller 1 400 Kr. i alt, saa haardt ramt, at det eventuelt kan slaas ham helt ud af Bedriften. Og det er jo ikke et isoleret Tilfælde, dem findes der adskillige

af. Man kan nok sige, at jo flere der dør, des flere Gange 200 Kr. faar Ejeren naturligvis efter Lovforslaget, men der er jo ikke taget videre Hensyn til Formue- og Indkomstomstændigheder, og det mener jeg heller ikke, der burde tages andre Steder end netop her, naar § 5 skal anvendes. Der er rig Anledning til at give et ekstra Tilskud til de paagældende, og det er bedre at give ekstra Tilskud til dem, som er særlig haardt ramt og sidder meget haardt i det, end at tage fra andre; det er jo ikke nær det samme, og det virker heller ikke nær paa samme Maade. Jeg ved ikke, hvilken Betydning det har, at der skal tages Hensyn til Indkomst- og Formueforholdene, men jeg antager, at denne Bestemmelse vil blive fornuftigt administreret, saa at den ikke bliver for snæver. Jeg antager ogsaa, at den nærmest tager Sigte paa dem, der bor i Byerne og har et Landbrug som Lystejendom, som Bierhverv, og i øvrigt er temmelig godt stillede.

Jeg vil antage, at hvis man f. Eks. i et lokalt Mejeri som det, jeg nu er Medlem af, stillede Forslag om at stille 1 000 eller 2 000 Kr. til Raadighed, idet man derved fik 1 000 eller 2 000 Kr. af Staten og saa kunde hjælpe en Række nærmere angivne Landmænd, som nu har det meget vanskeligt paa Grund af Mund- og Klovesygen, vilde dette ikke volde nogen Vanskelighed. Jeg tror, at noget saadant vil blive vedtaget paa saa godt som alle Mejeriers Generalforsamlinger, hvor det kommer frem. Men jeg tror ogsaa, at det vilde have Betydning, hvis man kunde sige til Mejeriernes Bestyrelser, at de i nogen Maade selv vil faa Lov til at bestemme, hvem der skal have Pengene, og hvordan de skal fordeles. Hvis der blot blev givet generelle Regler, tror jeg godt, man kunde overlade Enkelthederne til de enkelte Mejeriers Bestyrelser.

Da jeg ikke har noget at indvende mod Lovforslaget, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det til hurtig Vedtagelse i det høje Landsting.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg takker Ordførerne for den velvillige Modtagelse af Lovforslaget.

Det ærede 10de tingvalgte Medlem (Jensen Christensen) stillede et Par Spørgs-